

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
กลุ่มกรุงธนใต้*

THE INFLUENCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS'
TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP ON SCHOOLS AS LEARNING
ORGANIZATIONS UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION, KRUNGTHON TAI

รัตติย์ ศรีสังข์งาม¹, สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ² และ วิเชียร อินทรสมพันธ์³

Ratsatit Srisang-ngam¹, Supattarasak Khumsamart² and Wichian Intarasompun³

¹⁻³มหาวิทยาลัยธนบุรี และ ³มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹⁻³Thonburi University and ³Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: bamsokool@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ปีการศึกษา 2567 ศึกษาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน ได้จำนวน 340 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่วนด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการความรู้ ส่วนด้านการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ภาวะผู้นำ

* Received 6 July 2025; Revised 15 July 2025; Accepted 18 July 2025

การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ(X_2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล(X_4)และด้านการกระตุ้นทางปัญญา(X_3) สามารถพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ได้ร้อยละ 42.60

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

Abstract

This research aimed to study (1) the level of transformational leadership among school administrators under the Bangkok Metropolitan Administration, Krungthong Tai Group, (2) the level at which schools under the same administration operate as learning organizations, and (3) the influence of transformational leadership of school administrators on the schools' status as learning organizations. The sample group comprised teachers under the Bangkok Metropolitan Administration, Krungthong Tai Group, for the academic year 2024. The sample size of 340 teachers was determined using Krejcie and Morgan's table and selected through stratified proportional random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, frequency, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that: (1) The overall level of transformational leadership among school administrators was high. Among the specific components, idealized influence had the highest mean, followed by inspirational motivation, while intellectual stimulation had the lowest mean. (2) The overall level of schools as learning organizations was also high. The highest-rated aspect was empowerment, followed by knowledge management, while technology application scored the lowest. (3) Transformational leadership of school administrators significantly influenced the development of schools as learning organizations at the .01 level. The predictors, ranked by influence, were idealized influence (X_1), inspirational motivation (X_2), individual consideration (X_4), and intellectual stimulation (X_3). These variables together predicted 42.60%

of the variance in schools becoming learning organizations under the Bangkok Metropolitan Administration, Krungthong Tai Group.

Keywords: Transformational Leadership, Learning Organization, Bangkok Metropolitan Administration Schools, Krungthong Tai Group

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นกรอบสำคัญของการพัฒนาการศึกษาไทย โดยมุ่งยกระดับคุณภาพประชากรให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล แนวนโยบายดังกล่าวได้เน้นย้ำให้สถานศึกษาทุกระดับมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแสวงหาความรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร นักเรียน และชุมชน การบรรลุเป้าหมายเหล่านี้จำเป็นต้องมีผู้นำทางการศึกษาที่สามารถปรับตัวเชิงกลยุทธ์และบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะภายใต้บริบทโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

ภาวะผู้นำถือเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสถานศึกษา การขับเคลื่อนโรงเรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและเติบโตได้อย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นแนวคิดที่บาสและอวลีโอ (Bass and Avolio, 1994) ได้นำเสนอ ให้ความสำคัญกับการสร้างแรงบันดาลใจและการพัฒนาผู้ตาม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกภายในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถกระตุ้นให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าลงมือทำ และพร้อมปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณาถึงเป้าหมายของการพัฒนาสถานศึกษาในระยะยาว แนวคิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับตัวและเติบโตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีระบบ โดย มาร์ควาร์ดท์ (Marquardt, 1996) ได้เสนอแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ พลวัตแห่งการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนองค์กร การเพิ่มอำนาจแก่ การจัดการความรู้ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการบริหารจัดการขององค์กร (ธาดา วิภยวราภรณ์ และคณะ, 2567; พิษญา จันทรงาม และคณะ, 2567; พิษามณูชย์ ต่างใจ และคณะ, 2567)

กรุงเทพมหานครตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดในประเทศ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครจึงเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนแนวคิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับการเข้า

ร่วมโครงการเครือข่ายเมืองแห่งการเรียนรู้ขององค์การยูเนสโก (UNESCO Global Network of Learning Cities – GNLC) ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญในการยกระดับศักยภาพการจัดการศึกษาให้เป็นแบบอย่างทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค (UNESCO, 2023) การมีส่วนร่วมในเครือข่าย GNLC ช่วยให้กรุงเทพมหานครสามารถเข้าถึงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากเมืองอื่น ๆ ทั่วโลก เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น อีกทั้งยังส่งเสริมการพัฒนานโยบายการศึกษาที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรภายใต้สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อยู่ในระดับมาก
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,801 คน (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่ม ประชากรทั้งหมด โดยเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม แบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน โดย ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน และตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ในตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ และ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 28 ข้อ โดยทั้ง 2 ตอน มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือ ของลิเคิร์ท (Likert's five Rating Scale)

2.2 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามที่เลือกมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไป ทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการ คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.983

3. การรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ เพื่อ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละแห่งด้วยตนเอง หรือใช้แบบสอบถามผ่าน Google Forms ในบางแห่งตามความสมัครใจ ของผู้ให้ข้อมูล

3.4 ได้แบบสอบถามกลับคืนร้อยละ 100 และดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม ก่อนนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าสถิติ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยการคำนวณหาความถี่ และหาร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.35	0.71	มาก	1
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.28	0.75	มาก	2
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.18	0.76	มาก	4
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.28	0.77	มาก	3
รวม	4.27	0.75	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.75)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.71) รองลงมาได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.75) ส่วนด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.76)

2. ผลการศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด

กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวม

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้	4.32	0.72	มาก	4
2.	ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร	4.37	0.68	มาก	3
3.	ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล	4.40	0.68	มาก	1
4.	ด้านการจัดการความรู้	4.38	0.69	มาก	2
5.	ด้านการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี	4.31	0.71	มาก	5
รวม		4.35	0.70	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.70)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.68) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.69) ส่วนด้านการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.71)

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์(X_1)	1.805	0.489	11.333**	.000
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ(X_2)	1.009	0.312	7.240**	.000
3. ค่าคงที่ (Constant)	48.834	-	10.525**	.000
$R = 0.652$, $R^2 = 0.426$, $R^2_{adj} = 0.422$, $F = 124.832$, $df_1 = 2$, $df_2 = 337$, $Sig. < 0.01$, $SE_{est.} = 5.520$, $a = 48.834$				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์(X_1) และ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) สามารถร่วมกันทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 42.60 ($R^2 = 0.426$)

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่วนด้านการกระตุ้นทางปัญญามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์แสดงพฤติกรรมในการเป็นแบบอย่างที่น่าเคารพ ศรัทธา มีคุณธรรม จริยธรรม และยึดมั่นในประโยชน์ส่วนรวม และสามารถสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงานผ่านการสร้างเจตคติที่ดี การคิดในแง่บวก รวมถึงให้ความสำคัญกับความต้องการของครูแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกฤตกร อัครภาพเมธ (2557) พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องงานวิจัยของ กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา (2559) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ โพธิ์ช่วย (2561) และอรรธรณ ภัทรดำเนินสุข (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล รองลงมาคือ ด้านการจัดการความรู้ ส่วนด้านการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามอบอำนาจให้ครูโดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีระบบการจัดเก็บองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลความรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านโครงสร้าง วัฒนธรรม และกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่นรองรับการเติบโตและการเรียนรู้ในระยะยาว ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา รักษ์กอก (2560) พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ปานเพชร (2560) พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดดอน

มะนาว โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ที่ระดับมาก นอกจากนี้ยังรวมถึงงานวิจัยของ นครินทร์ จับจิตต์ และ (2562) กชนันท์ ศุขนิคม (2562) ที่พบว่า ผลการศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งได้แก่ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์(X_1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ(X_2) สามารถพยากรณ์ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวม ได้ร้อยละ 42.60 เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ เป็นแบบอย่างที่น่าเคารพ ศรัทธา โดยแสดงออกถึงความมีคุณธรรม จริยธรรม และยึดมั่นในประโยชน์ส่วนรวม ใช้เหตุผลเหนืออารมณ์ หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน รวมถึงมีความสามารถในการกระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงาน ผ่านการสร้างเจตคติที่ดี สนับสนุนให้ครูเกิดการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย ไม่วิจารณ์แนวคิดที่แตกต่าง และส่งเสริมการริเริ่มแนวทางใหม่ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติยา จันทรเอียด (2561) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สามารถทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมร้อยละ 96.50 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ พันธุ์หินกอง (2561) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่วนด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการความรู้ ส่วนด้านการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา จัด

กิจกรรมหรือโครงการพัฒนาศักยภาพที่มุ่งเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้มีลักษณะของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กร รวมถึงสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรและนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและยั่งยืน 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรพิจารณาดำเนินมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระดับผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะและแนวคิดที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้สามารถนำพาองค์กรให้สามารถปรับตัว เรียนรู้ และเติบโตได้อย่างต่อเนื่องท่ามกลางบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน และ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรนำแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มาใช้ในงานวิจัยกับแนวคิด ทฤษฎีอื่น ๆ หรือภาวะผู้นำด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 3) ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง อันจะนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กชนันท์ ศุขนิคม. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ใน ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จักรพันธ์ พันธุ์หินกอง. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- ัญญลักษณ์ โพธิ์ช่วย. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธาดา วิภัยวรารณ, อุไรรัตน์ แยมชุตติ, และวิเชียร อินทรสมพันธ์. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยธนบุรี.
- นครินทร์ จับจิตต์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- พระกฤตกร อัครภาพเมธี. (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองเตย. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชามญช์ ต่างใจ สมชัย ขวลิตธาดา และ วิเชียร อินทรสมพันธ์. (2567) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยธนบุรี.
- รัตติยา จันทรเอียด. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. ใน ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- วรารณ ปานเพ็ชร. (2560). องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดดอนมะนาว. ใน การค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). รายงานสถานภาพการศึกษาไทย ประจำปี 2566. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาดา รักอก. (2565). แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย. ใน การค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรรวรรณ ภัทรดำเนินสุข. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1994). Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership. Sage Publications.

- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1–55.
- Marquardt, M. J. (1996). *Building the learning organization*. London: McGraw-Hill.
- UNESCO. (2023). Global Network of Learning Cities: Members. Retrieved from <https://www.uil.unesco.org/en/learning-cities/members>